

Na poslední feuilleton p. Sezimův v „Rad. listech“ z 5. 11. neodpovídám. Není v tom smyslu a rozumu, rozebírat tuto motanici lži a urážek, — a pak, i kdybych to učinil a vyvrátil je, v příštím čísle sepřede tento gentleman pásmo nových . . . Na tento druh nekonečné zábavy s p. Sezimou nemám však ani dost času, ani — dost nevkusu.

Chtěl jsem původně vyvrátiti jen list, který poslal p. Sezima „Rozhledům“ do č. 6. a v němž si náš gamin nasadil morální masku.

Neměla-li by však z toho vyjít zase pouhá slovní tahanice, chtěli-li bych skutečně vyvrátit a usvědčit pokrytce a lháře, mohlo by se to státi jen citáty z listů, které mně pan Sezima psával.

1. Vystavil prý jsem veřejnému posměchu *naše přátelství* ve feuilletoně „Času“ ze 17. 8. [viz zde na str. 232], vyličiv je prý zcela falešně pro svůj účel. Nuže, mohu dokázat z listů p. Sezimových, že jsem si vedl ve feuilletoně onom *ženerosně*, že jsem naopak lčil *ve prospěch p. Sezimův*, o němž jsem psal jako o milém hostu, talentovaném literátovi a milém společníku literárním. Z listů p. Sezimových jest patrné, že p. Sezima cítil se v našem poměru *přijímajícím a zavázaným žákem* (užívá sám toho slova) — vztah, který jsem ženerosně p. Sezimovi vůbec daroval, jehož jsem se ani slovem nedotkl, jehož jsem se nedovolával.

2. Vyčítá-li mi p. Sezima, že využíval jsem vždy *únavy soupeřovy*, mohu dokázat z listů p. Sezimových, že *strategické plány na únavě soupeřově stavěl jsem ne já, nýbrž p. Sezima*. Plány tyto osnoval v kampani naší proti p. Karáskovi v létě 1900 a dával mi v tom směru *zcela bezohledné rady*, jichž jsem neužil.

3. Vytýká-li mně p. Sezima v témž listě *polemický teror* a pohoršuje-li se nad *některými mými příkrými výrazy polemickými* o pp. Karáskovi a Neumannovi, mohu z listů dokázat, že se tu dopouští p. Sezima *nejhoršího pokrytectví*. Nejen že mám listy, v nichž uznává veliký a zásadní dosah *všech* mých polemik (s pp. Sládkem, Roháčkem, Šimáčkem a j. a j.), a radostně je přijímá, ale mám i řadu listů, kde užívá o pp. Karáskovi a Neumannovi výrazů daleko příkrějších než jakých jsem užil kdy já — výrazů *přímo brutálních* — a kde výrazy ty mně přímo sugeruje, kde se nejen stotožňuje zcela s mým stanoviskem, nýbrž dává k potření odpůrců *rady přímo macchiavelistické*, jichž jsem nepřijal a nesledoval přes své tehdejší rozčilení a rozhořčení.

Abych nebyl nucen užiti této zbraně pro mne trapné a p. Sezimu nanejvýš pokořující, přečetl jsem ta která místa z listů p. Sezimových pp. Kučerovi a Jiránkovi a poprosil jsem jich, aby vyhledali p. Sezimu, upamatovali jej na bližší okolností oněch dob a požádali jej za odvolání posledních dvou bodů. Pánové sešli se skutečně s p. Sezimou 11. t. m.; p. Sezima vyžádal si lhůtu 24 hodin na rozmyslenou, načež 12. t. m. odvolati odmítnul.

Mám nyní volnost, usvědčiti p. Sezimu citováním z jeho listů.

Přesto toho nečiním: *divadlo bylo by příliš trapné*.

Užiju však listů p. Sezimových ve svém sporu s p. E. Sokolem-Elgartem a předložím je čestnému smířčímu soudu, kterým má býti pře tato řešena.

Za tím účelem seznámil jsem s nimi již své důvěrníky pp. Cyrila Duška a dra Fr. X. Tejfovského.

V Praze 18. 11. 1904

Emil Gallé

Slavný mistr nancyjský Emil Gallé zemřel 23. září t. r. v rodném svém městě, z něhož učinil středisko obrody umění aplikovaných, „umění života a krby“, jak říkají Francouzi: byl nejen sám kouzelným tvůrcem, ale i neúnavným organisátorem, duchem, který inspiroval a družil a nabádal, — duchem, který netajil svých objevů. Byla to veliká duše, která se chvěla vibracemi života a světla a sdělovala je jiným. Narodil se r. 1846 synem umělce-hrnčíře v Nancy, v městě, které má krásný umělecký charakter a bohatou uměleckou tradici od XVII. a XVIII. století. Duch velikých umělců Clauda Lorraina, Jeana Lamoura, Lolliera a Moreaua chvěje se nad hlavním městem lotrinským, které bylo v XVIII. století sídlem královny Marie Leszczińskiej a z něhož nikdy nevyprchala jasná, teplá záře rokoka, jeho vkus, jeho logika, jeho kouzlo. Od XIV. století byl Nancy sídlem umění sklenářského a přivedl to daleko v tomto odvětví, zvláště v XVII. a XVIII. věku. Jako umělec-sklenář počal pracovati Gallé r. 1856 a navazoval tu na lokální tradici, žalostně ovšem pokleslou v posledních dobách: povznesl ji výše než stála kdy před tím a posvětil ji ve svých dílech duchem a obrazností velikého a bohatého dekorátora, básníka hmoty a kouzelníka vzácného vkusu. V obrodné snahy jeho měli vliv zvláště Japonci, kteří jej utvrdili v přesvědčení, že se musí držeti dekorace pfišně přírodní. Studoval umění kolorace s neumdlévající zvidavostí. Svět rostlin a nerostů byl říší, z níž se neúnavně učil. Jeho vázy mají cosi z krásy a kouzla draho-kamů: mají jich koloristický oheň a žár, odstíněnost i transparentnost. Hoří miho-lavou zelení chrysoberylů nebo chrysolitů, jiné stříbí se leskem cymofanů, světlí modří tyrkysů, mží mléčností opálů. Kouzelná záře a plachost nuance připomíná jindy jaspisy, acháty a onyxy. Nebylo tajemství, jehož by nebyl odloudil této říši neúnavný duch Galléův, stále se učil, stále nespokojený, stále hledající a bádající. Dosáhl efektů kouzelně krásných, podobností se sněhem, mlhou a deštěm. Dovedl zachytiti každý prchavý dojem přírodní, který mohl býti přenesen v hmotnou formu. V etherných formách dovedl podat něco ze života ovduší, subtilní nálady přírodní: tah mraků, průzračnost zelených vln mořských, kadeřnaté větve podmořských rostlin, paprsky vycházejícího měsíce, rez podzimního listí, zmítaného větrem, tajemný soumrak hlubokých lesních samot. Lze tvrditi o Galléovi, že rozšířil nesmírně pole svého umění i za sklenáře muranské a české; nejen že rozvinul procesy posud užívané, objevil i procesy zcela nové a užil jich se subtilností a gracií ducha opravdu uměleckého, básnický sensitivevního. Sláva jeho datuje se teprve od výstavy světové r. 1889, kde budila obdiv jeho křišťalová nádoba, iridující bledě růžově. Na výstavě r. 1900 stál již jako mistr francouzské dekorace, vysoko povznesený nad ostatní tvorbu, král své země, s nímž soupeřil v zlatnictví jen Lalique a snad